

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЙНІ РОЗ'ЯСНЕННЯ

13 липня 2017 р.

Київ

№ 10-pp

Про надання висновків
щодо кваліфікації дій

Антимонопольний комітет України, розглянувши подання Управління розслідувань недобросовісної конкуренції про надання висновків у формі рекомендаційних роз'яснень від 22.05.2017 № 127-09/182 та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИВ:

1. ПРЕДМЕТ ВИСНОВКІВ ЩОДО КВАЛІФІКАЦІЇ ДІЙ

- (1) Висновки у формі рекомендаційних роз'яснень надаються Антимонопольним комітетом України (далі – Комітет) на підставі статті 14 Закону України «Про захист економічної конкуренції» щодо відповідності дій заявника положенням статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції».

2. ЗАЯВНИК

- (2) Публічне акціонерне товариство «Львівський жиркомбінат» (далі – ПАТ «Львівський жиркомбінат», Заявник) (м. Львів, ідентифікаційний код юридичної особи 00333598).

3. ПРОЦЕДУРНІ ДІЇ

- (3) До Комітету надійшла заява ПАТ «Львівський жиркомбінат» від 20.07.2016 № 2927/01/02 (zareestrovano в Комітеті 02.08.2016 за № 8-01/33-pp) (далі – Заява) про надання висновків щодо кваліфікації дій у формі рекомендаційних роз'яснень у порядку, передбаченому статтею 14 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (4) ПАТ «Львівський жиркомбінат» здійснило оплату за надання Комітетом висновків у формі рекомендаційних роз'яснень у розмірі 320 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян у порядку, встановленому статтею 34 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (платіжне доручення від 12.08.2016 № 080274).

4. ЗМІСТ ДІЙ

- (5) ПАТ «Львівський жиркомбінат» – підприємство, основним видом діяльності якого є виробництво маргарину та подібних харчових жирів. Зокрема, ПАТ «Львівський жиркомбінат» здійснює виробництво майонезів, кетчупів та інших харчових приправ під ТМ «Щедро».

- (6) Відповідно до інформації, наданої Заявником, ПАТ «Львівський жиркомбінат» планує виготовляти майонез на яєчних жовтках «ORIGINAL» ТМ «Щедро» (далі – Майонез).
- (7) До Заяви ПАТ «Львівський жиркомбінат» було додано проєкт макета упаковки Майонезу (далі – Упаковка).
- (8) Загальний фон Упаковки Майонезу виконаний у білому тоні.
- (9) У центральній частині Упаковки Майонезу, зокрема, розміщено напис «ЕКО сертифікований продукт згідно міжнародного стандарту ISO 14024». Зокрема, на Упаковці продукції також міститься інформація «Майонез ORIGINAL», «Екологічний сертифікат СОУ OEM 054» тощо.
- (10) Відповідно до інформації, наданої Заявником, оцінювання Майонезу на відповідність встановленим екологічним критеріям СОУ OEM 08.002.03.054:2016 Соуси та майонези здійснювалось Центром екологічної сертифікації та маркування ВГО «Жива планета» (далі – ВГО «Жива планета»). За результатами оцінювання ВГО «Жива планета» Заявнику 24.05.2016 було видано сертифікат екологічного маркування UA 08.002.368, відповідно до якого майонез «ORIGINAL» ТМ «Щедро» відповідає вимогам СОУ OEM 08.002.03.054:2016 Соуси та майонези. Екологічні критерії оцінювання життєвого циклу, розробленим відповідно до стандарту ДСТУ ISO 14024:2002.

5. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ТОВАРИСТВА

- (11) Відповідно до частини сьомої статті 29 Закону України «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини» (далі – Закон) забороняється при маркуванні продукції, яка не відповідає вимогам цього Закону, використовувати позначення з написами «органічний», «біодинамічний», «біологічний», «екологічний», слова з префіксом «біо» тощо.
- (12) Відповідно до пункту 35 Технічного регламенту з екологічного маркування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.05.2011 № 529 (далі – Технічний регламент), для застосування екологічного маркування суб'єкт господарювання повинен пройти процедуру оцінки відповідності продукції встановленим екологічним критеріям в органі з екологічного маркування.
- (13) Відповідно до зазначеного Технічного регламенту:
- екологічне маркування – коротко і точно сформульований напис, символ чи зображення, що наноситься на етикетку або пакування продукції чи наводиться у документації на продукцію, технічних бюлетенях, рекламних матеріалах з метою зазначення певної екологічної характеристики продукції, компонента або пакування. Відповідність продукції встановленим екологічним критеріям підтверджується сертифікатом екологічного маркування;
 - екологічна сертифікація – процедура, під час якої визнаний в установленому порядку орган з екологічного маркування документально засвідчує відповідність продукції встановленим екологічним критеріям;
 - орган з проведення оцінки відповідності продукції встановленим екологічним критеріям (орган з екологічного маркування) – незалежний від суб'єкта господарювання орган, який у своїй діяльності керується програмою екологічного маркування відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 14024 (ДСТУ ISO 14024 «Екологічні маркування та декларації. Екологічне маркування типу I. Принципи та методи»).

- (14) Отже, екологічна сертифікація, зокрема засвідчення відповідності продукції екологічним критеріям, здійснюється визнаним в установленому порядку органом з екологічного маркування. Відсутність належного факту встановлення відповідності продукції, що позиціонується як екологічна, екологічним критеріям є підставою вважати про відсутність права на екологічне маркування такої продукції.
- (15) Відповідно до Технічного регламенту орган з екологічного маркування не може:
- бути розробником, виробником, постачальником, монтажником або прямо залученим до зазначених видів діяльності, а також власником, користувачем, утримувачем продукції, яку він оцінює, крім продукції для власного споживання;
 - бути представником суб'єкта господарювання;
 - провадити будь-який вид діяльності, що може вплинути на незалежність його експертизи або неупередженість щодо діяльності з екологічної сертифікації, до якої він залучений, зокрема, надання консультаційних послуг або порад суб'єктові господарювання, продукція якого заявлена на сертифікацію.
- (16) Для проведення процедури з оцінки відповідності орган з екологічного маркування повинен мати:
- методику системи управління якістю, відповідно до якої проводиться оцінка відповідності;
 - методику провадження діяльності органу з екологічного маркування, в якій визначаються його завдання, чисельність персоналу, необхідного для проведення процедури з оцінки відповідності, ступінь складності технології виробництва продукції і характер виробничого процесу (партія продукції або продукція, що випускається серіями);
 - необхідну матеріально-технічну базу для забезпечення виконання завдань з проведення оцінки відповідності.
- (17) Персонал органу з екологічного маркування повинен мати необхідну освіту, підготовку, досвід у виконанні завдань з проведення оцінки відповідності та навички складання відповідних звітів.
- (18) Відповідно до статті 1 Закону України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності», акредитація органів з оцінки відповідності – засвідчення національним органом України з акредитації того, що орган з оцінки відповідності відповідає вимогам національних стандартів, гармонізованих з відповідними міжнародними та європейськими стандартами, та у разі необхідності будь-яким додатковим вимогам щодо акредитації у відповідних сферах для провадження визначеної діяльності з оцінки відповідності.
- (19) Відповідно до статті 6 Закону України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності» акредитація здійснюється національним органом України з акредитації.
- (20) Відповідно до інформації, наявної в Комітеті, за весь час діяльності Національного агентства з акредитації України – по вересень 2016 року – було подано заявку на акредитацію у сфері «екологічна сертифікація» лише від органу із сертифікації ВГО «Жива Планета».
- (21) Так, на 26.09.2016 у Національному агентстві з акредитації України за весь період його діяльності було акредитовано тільки один орган із сертифікації на діяльність з

екологічної сертифікації – орган із сертифікації ВГО «Жива планета», атестат акредитації № IO156 з терміном дії 16.07.2010 – 15.07.2013.

- (22) У серпні 2016 року зазначений орган із сертифікації повторно подав заявку на акредитацію.
- (23) За наявною в Комітеті інформацією, в Україні на 13.07.2017 відсутні призначені належним чином та акредитовані органи з оцінки відповідності, що займаються екологічною сертифікацією.
- (24) Отже, на момент видачі ПАТ «Львівський жиркомбінат» 24.05.2016 сертифіката екологічного маркування UA 08.002.368 ВГО «Жива планета» не було акредитовано в Національному агентстві з акредитації України, що свідчить про відсутність належних повноважень для провадження визначеної діяльності з оцінки відповідності та видачі відповідних сертифікатів.
- (25) Відповідно до статей 1, 24, 33 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» визначаються правові та організаційні засади здійснення добровільної оцінки відповідності, зокрема добровільна оцінка відповідності здійснюється органом з оцінки відповідності, що призначається центральним органом виконавчої влади, та оцінка відповідності якого здійснюється національним органом України з акредитації. Попередня редакція вказаного закону, що врегульовував аналогічні питання, а саме Закону України «Про технічні регламенти та процедури оцінки відповідності», статті 1 та 28, також визначала необхідність призначення та акредитації органу з оцінки відповідності.
- (26) Пункт 3 Технічного регламенту встановлює, що орган з екологічного маркування, що є органом з проведення оцінки відповідності продукції встановленим екологічним критеріям, має бути визнаний в установленому порядку. Відповідно до пункту 1 статті 1 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» додержання вимог технічного регламенту є обов'язковим та органи з оцінки відповідності, що виконують свої завдання з оцінки відповідності згідно з відповідними технічними регламентами, призначаються центральним органом виконавчої влади.
- (27) Окремо зазначаємо, що національний стандарт України ДСТУ ISO 14024:2002 Екологічне маркування 1 типу є документом, який детально прописує принципи та методи, за якими орган з оцінки відповідності має проводити оцінку відповідності продукції на відповідність вимогам екологічних критеріїв. Цей документ не визначає порядку призначення та акредитації органу з оцінки відповідності, оскільки такий порядок визначається Законом України «Про технічні регламенти та процедури оцінки відповідності» та постановою Кабінету Міністрів України № 529 від 18 травня 2011 року, і потреба в такому нормативно-правовому дублюванні відсутня.
- (28) Також звертаємо увагу на те, що згідно зі стандартом ISO/IEC 17065:2012 Вимоги до органів, що сертифікують продукцію, процеси, послуги, встановлено перелік критеріїв для органів сертифікації (зокрема, вимоги до структури, вимоги до персоналу, вимоги зовнішніх ресурсів, вимоги до процесу оцінювання, аналізування та прийняття рішення щодо сертифікації). Окремо у вступі до цього документа зазначено, що цей міжнародний стандарт можна використовувати як документ критеріїв для акредитації або призначення органами державної влади. Отже, у самих стандартах згадується про необхідність акредитації та призначення органами державної влади органів з оцінки відповідності.
- (29) Важливим є розуміння принципу добровільної сертифікації. Така сертифікація є добровільною для суб'єкта, який на власний розсуд приймає рішення про те, чи буде він виробляти екологічну продукцію або ж звичайну. У разі, якщо він прийняв рішення на користь екологічної продукції і планує наносити відповідне маркування, то

проходження процедури сертифікації у належно акредитованому й призначеному органі з оцінки відповідності стає для нього обов'язковим. Будь-які посилання на добровільність екологічної сертифікації як аргумент для відсутності імперативних норм для органу з оцінки відповідності, який проводить такі сертифікації, є безпідставними та неаргументованими.

- (30) Отже, зазначаючи на Упаковці Майонезу інформацію «ЕКО сертифікований продукт згідно міжнародного стандарту ISO 14024», у той час коли ПАТ «Львівський жиркомбінат» не має сертифікатів, дозвільних документів, які видані уповноваженими на те органами та підтверджують, що його продукція дійсно відповідає властивостям екологічної продукції, ПАТ «Львівський жиркомбінат» поширює інформацію, що може ввести в оману, шляхом повідомлення невизначеному колу осіб неправдивих відомостей на упаковках майонезу «ORIGINAL» ТМ «Щедро».
- (31) Відповідно до частини першої статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, робіт, послуг цього суб'єкта господарювання.
- (32) Отже, враховуючи викладене та документи, додані ПАТ «Львівський жиркомбінат» до Заяви, дії ПАТ «Львівський жиркомбінат» з розміщення інформації на упаковці майонезу «ORIGINAL» ТМ «Щедро» можуть містити ознаки порушення, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції».
- (33) Керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статтею 14 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Антимонопольний комітет України надає ПАТ «Львівський жиркомбінат» (м. Львів) такі

ВИСНОВКИ:

1. Дії публічного акціонерного товариства «Львівський жиркомбінат» (м. Львів, ідентифікаційний код юридичної особи 00333598) у вигляді повідомлення невизначеному колу осіб неправдивих відомостей на упаковці майонезу «ORIGINAL» ТМ «Щедро» про споживчі властивості зазначеного майонезу внаслідок обраного способу викладення, а саме зазначення на упаковці продукції «ЕКО сертифікований продукт згідно міжнародного стандарту ISO 14024», можуть містити ознаки порушення, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції».
2. Висновки надані виключно в межах і на підставі наданої у заяві інформації та доданих до неї документів та відомостей.

В. о. Голови Комітету

Н. СИДОРЕНКО